

Marias liv (IX): De tre vise männens tillbedjan

Under andra hälften av Marianska året uppehåller sig serien om Marias liv vid scenen för de visa männens tillbedjan, genom vilka alla folkens ankomst till kyrkan förutsagts.

2010-11-08

Den Heliga Familjen har återvänt till Betlehem. I Marias och Josefs öron genljöd alltjämt den gamle Simons ord. I Madonnans minne dök alltid

upp vittnesmålen från några profeter, som när de talade om Messias, hennes son, bekräftade att han inte endast skulle vara Israels konung utan skulle tagit emot hyllningen från alla jordens folk.

Med särskild värtalighet hade Jesajas förkunnat: *Folken skall vandra mot ditt ljus, konungar mot glansen av din soluppgång. Lyft blicken och se dig omkring: alla samlas och kommer till dig (...). Kameler i mängd kommer till dig, dromedarer från Midjan och Efa, från Saba kommer alla och bär guld och rökelse och förkunnar Herrens ära (Jes 60:3-6).*

Under tiden förflöt allt fullständig normalt. Ingenting kunde förutspå någon händelse utöver det vanliga. Ända tills det en dag inträffade något ytterst ovanligt.

När Jesus hade fötts i Betlehem i Judeen på kung Herodes tid kom några österländska stjärntydare till

Jerusalem och frågade: "Var finns judarnas nyfödde kung? Vi har sett hans stjärna gå upp och kommer för att hylla honom" (Matt 2:1-2). Den helige Matteus tillade att när kung Herodes hörde detta blev han oroad, och hela Jerusalem med honom (Matt 2:3).

Vi vet mycket lite om dessa personer. I alla fall presenterar evangeliets ord någon visshet. Det handlade om resande som härstammade från orienten, där de hade skådat en så starkt lysande stjärna, som hade ingivit dem att lämna sina hem och att bege sig på resa för att söka Judéens Konung. Allt övrigt – deras antal, deras hemland, den lysande stjärnans egenart, vägen de hade tagit – är ingenting annat än antagande, mer eller mindre välgrundad.

Västerländsk tradition talar om tre personer, åt vilka den även ger ett

namn: Melchior, Kaspar och Balthasar; andra kristna traditioner ökar antalet till sju och även tolv. Det faktum, att de skulle komma från Orienten leder tanken till avlägsna trakter bortom Jordan: den syrisk-arabiska öknen, Mesopotamien, Persien. Till förmån för ett persiskt ursprung talar en episod, som är historiskt belagd. När den persiske konungen Khusrov II invaderade Palestina i början av sjunde århundradet, förstörde han basilikorna, som kristen fromhet hade byggt till minnet av Frälsaren, med ett undantag: Födelsekyrkan i Betlehem. Och detta på grund av en enkel orsak: i ingången hade avbildats några personer som var klädda i persiska kläder, medan de hyllade Jesus i famnen på hans Moder.

Ordet *magiker*, som de har kallats i Evangeliet, har inget att göra med det som i dag avses med detta namn. De

var inte personer som hängav sig åt trollkonster utan kultiverade män som troligen tillhörde en kast studenter av himmelska fenomen, lärjungar till Zarathustra, som redan omnämnts hos många författare i det klassiska Grekland. Å andra sidan är det ett vedertaget faktum, att Israelernas messianska förväntningar var kända i Romerska Imperiets östra regioner och även i Rom. Det är alltså inte egendomligt att några lärda som tillhörde magikernas kast, hade lagt märke till en ovanlig lysande stjärna och hade tolkat den – belysta i sitt inre av Gud – som ett tecken på födelsen av den väntade Judarnas Konung.

Även om människornas fromhet associerar som nästan samtida Jesu födelse och de Vise Männens ankomst till Palestina, vet man inte med säkerhet tidpunkten, vid vilken detta ägde rum; vi vet däremot, att Herodes som kände sig hotad,

förhörde sig noga hos dem om tiden, då stjärnan varit synlig (Matt 2:7).

Sedan frågade han de Skriftlärda om platsen där, Messias skulle födas, och de Skriftlärda svarade med att citera profeten Mika: *Du Betlehem i Juda land är ingalunda ringast bland hövdingar i Juda, ty från dig skall det komma en hövding, en herde för mitt folk Israel (Matt 2:6).* Genom att använda sig av en list, skickade Herodes Stjärntydarna på väg till Betlehem: *Bege er dit och ta noga reda på allt om barnet, och när ni har hittat det, låt mig få veta det, så att också jag kan komma dit och hylla honom (Matt 2:8).* Hans avsikt var mycket annorlunda, därför att han föresatte sig att döda alla pojkar som var yngre än två år i denna stad och i omgivningen för att på detta sätt vara säker på dens död som skulle komma och ta ifrån honom tronen, enligt hans felaktiga bedömning. Av dessa uppgifter kan man sluta sig till, att stjärntydarnas ankomst skedde

någon tid efter Jesu födelse, kanske ett år eller ett och ett halvt år efter.

Då stjärntydarna hade fått dessa uppgifter, begav de sig i hast till Betlehem, fyllda av glädje när de såg stjärnan komma tillbaka, som så mystiskt hade försvunnit i Jerusalem. Denna egendomliga händelse visar att stjärnan som ledde dem inte var ett naturfenomen – en komet, en kollision av stjärnor etc, som man ofta försökt att visa – utan ett övernaturligt tecken som Gud givit några utvalda människor, och bara åt dem.

När de knappt hade kommit ut från Jerusalem – fortsätter den helige Matteus *gick stjärnan som de hade sett gå upp före dem, tills den slutligen stannade över den plats där barnet var. De gick in i huset, och där fann de barnet och Maria, hans mor, och föll ner och hyllade honom. De öppnade sina kistor och räckte fram gåvor:*

guld och rökelse och myrra (Matt 2:9-11).

Marias och Josefs hjärtan borde ha fyllts av glädje och tacksamhet. Glädje för att profeternas förkunnelser om Jesus började uppfyllas; tacksamhet därför att gåvorna av några generösa människor – föregångare i tron av de kristna som skulle komma från hedningarna – lindrade förmodligen den besvärliga ekonomiska situationen. Josef och Maria kunde inte återgälda deras givmildhet. Men dessa kommer att anse sig tillräckligt belönade av Jesu blick och leende, som på nytt lyste upp deras själar, och av de vänliga tackorden från Maria, hans Moder.

article/marias-liv-ix-de-tre-vise-
mannens-tillbedjan/ (2025-08-04)